

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα Β' Γυμνασίου
15 Φεβρουαρίου 2026
Εξεταζόμενη ύλη: Κείμενα 3,4,5

ΚΕΙΜΕΝΟ

Καλὸς δὲ παρὰ Σεληνίταις νομίζεται, ἦν πού τις φαλακρὸς ἦ. Καὶ μὴν καὶ γένεια φύουσιν μικρὸν ὑπὲρ τὰ γόνατα. Καὶ ὄνυχας ἐν τοῖς ποσὶν οὐκ ἔχουσιν, ἀλλὰ πάντες εἰσὶν μονοδάκτυλοι. Καὶ ἐπειδὴν ἡ πονῶσιν ἢ γυμνάζωνται, γάλακτι πᾶν τὸ σῶμα ἰδρῶσιν, ὥστε καὶ τυροὺς ἀπ' αὐτοῦ πήγνυνται. Τοὺς δὲ σφθαλμοὺς περιαιρετοὺς ἔχουσι καὶ πολλοὶ τοὺς σφετέρους ἀπολέσαντες παρ' ἄλλων χρησάμενοι ὀρώσιν. Τινὲς δὲ καὶ πολλοὺς ἀποθέτους ἔχουσιν, οἱ πλούσιοι. Κάτοπτρον δὲ μέγιστον κεῖται ὑπὲρ φρέατος οὐ' πάνυ βαθέος. Ἄν μὲν οὖν εἰς τὸ φρέαρ καταβῆ τις, ἀκούει πάντων τῶν ἐν τῇ γῆ λεγομένων, εἰ δὲ εἰς τὸ κάτοπτρον ἀποβλέψῃ, πάσας μὲν πόλεις, πάντα δὲ ἔθνη ὄρᾳ. Τότε καὶ τοὺς οἰκείους ἐγὼ εἰθεασάμην καὶ πᾶσαν τὴν πατρίδα, εἰ δὲ κακείνοι ἐμὲ εἴρων οὐκέτι ἔχω εἰπεῖν. Ὅστις δὲ ταῦτα μὴ πιστεύει οὕτως ἔχειν, ἂν ποτε καὶ αὐτὸς ἐκεῖσε ἀφίκηται, εἴσεται ὡς ἀληθῆ λέγω.

Λουκιανός, Ἀληθῆς Ἱστορία 1.23-26 (διασκευή)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να αναφέρετε α) πὼς περιγράφονται οἱ Σεληνῖτες β) τι εἶναι τὸ κάτοπτρον καὶ ποῖα ἦταν ἡ χρησιμότητά του. Για τὴν ἀπάντησή σας νὰ βασιστεῖτε στὸ παραπάνω κείμενο.

Μονάδες 6

B1. Να συμπληρώσετε τὶς παρακάτω προτάσεις χρησιμοποιώντας τὸν κατάλληλο τύπο τῶν λέξεων ἀπὸ τὸν λεξιλογικὸ πίνακα που σας δίνεται (τέσσερις λέξεις περισσεύουν):

1. Ἡ παγκόσμια κοινότητα ζήτησε τὴν κατάπαυση τῶν ἀνάμεσα στὶς ἀντίπαλες στρατιωτικὲς μονάδες καὶ τὴν επικράτηση προσωρινῆς ἀνακωχῆς.
2. Οἱ ἀνάμεσα στὴν ἐλληνικὴ κυβέρνηση καὶ τὸ Διεθνὲς νομισματικὸ ταμεῖο δὲν ἔφεραν κανένα ἀποτέλεσμα.
3. Στὶς 21 Ἀπριλίου τοῦ 1967 οἱ στρατιωτικοὶ ἀνέτρεψαν τὴ νόμιμη κυβέρνηση τῆς χώρας με
4. Μετὰ τὸ σεισμό κλήθηκαν γιὰ τὸν ἐλεγχὸ τῆς κατάστασης τῶν σχολικῶν κτιρίων.

ἐμπρακτος, ἐχθροπραξίες, πραγματεία, πραγματογνώμονας, κοινοπραξία, πραξικόπημα, διαπραγμάτευση, σύμπραξη

Μονάδες 2

B2. Να σχηματίσετε σύνθετα ουσιαστικά στη νέα ελληνική με τα συνθετικά μέρη που σας δίνονται:

ὑπὲρ + ἔχω:

διὰ + ἀγωνίζομαι:

ἱερὸς + κῆρυξ:

φίλος + ξένος:

Μονάδες 2

B3.

α) Να συμπληρωθούν τα κενά με τον κατάλληλο τύπο των ουσιαστικών:

i) Λέγεται ἐκ τῆς Αἴτνης.....(ρῦαξ, αἰτ. ἐνικοῦ) πυρός γενέσθαι.

ii) Τὴν(δύναμις) τῆς.....(πόλις) σεί αὐξείν βούλομαι.

iii) Ἐλέγον Κῦρον τὸν ἀριστον.....(ἀρχων) γενέσθαι.

iv) Οἱ(ποιμὴν) νέμουσι τὰ πρόβατα ἐν τῷ(λιμὴν).

v) Ὁ γεωργὸς τῆ(χιών) τοῦ(γείτων) ἀποκλείεται.

Μονάδες 2

β) Να συμπληρωθούν τα κενά με τον κατάλληλο τύπο των επιθέτων:

i) τόν.....βασιλέα (εὐγενής)

ii) τῶν.....ἀσθενῶν (ἀφρων)

iii) τοῦ.....διδασκάλου (εὐθήτης)

iv) τοῦς.....λόγους (βραχύς)

Μονάδα 1

B4) Να μεταφέρετε τους υπογραμμισμένους τύπους των παρακάτω προτάσεων στους υπόλοιπους χρόνους διατηρώντας την ἐγκλίση στην οποία βρίσκονται.

i) Διαφυλάττετε ταῖς μελέταις ἅ ἐπίστασθε.

ii) Μετά ταῦτα οἱ Ἕλληνες ἐβουλεύοντο.

iii) Πᾶσα ἐπιστήμη χωριζομένη δικαιοσύνης καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς πανουργία οὐ σοφία φαίνεται.

iv) Νυν δέ φοβούμαι μή οί έχθροί εφ'ήμας βαδίζωσιν.

Μονάδες 3

Γ1. Αφού εντοπίσετε τα απαρέμφατα, να τα χαρακτηρίσετε (ειδικά - τελικά), να σημειώσετε το υποκείμενό τους και να δηλώσετε αν υπάρχει ταυτοπροσωπία ή ετεροπροσωπία :

- i) Ο πατήρ καὶ ἡ μήτηρ ευδαίμονά σε ἐπιθυμοῦσι γενέσθαι.
- ii) Φησὶ (ισχυρίζεται) ὁ κατήγορος οὐ δικάϊως με λαμβάνειν τὸ ἀργύριον.
- iii) ἡμεῖς τοὺς νικῆτας ἐθέλομεν ἐπαινεῖν

iv) Πάντας ὑμᾶς οἴομαι (= νομίζω) γινώσκειν τοῦτο.

v) Βοιωτοὶ λέγουσιν ἐμβαλεῖν εἰς Ἀττικὴν.

Μονάδες 4

Καλή επιτυχία!

Τα θέματα επιμελήθηκε ο καθηγητής:

Τσιακμάκης Στέλιος